

Θέμα : Πρωτοβουλία για τα μικρά νησιά του Αιγαίου

1. Τα μικρά νησιά του Αιγαίου παραμένουν εν πολλοίς ένα άγνωστο τμήμα της χώρας μας. Είναι γνωστό ότι η μόνη γνώση που διαθέτει επίσημα η ελληνική πολιτεία γι' αυτά είναι η απλή καταγραφή τους σε γεωγραφικούς χάρτες. Έτσι η ένταξή τους σε έναν ευρύτερο προγραμματισμό με αναπτυξιακούς στόχους δεν είναι εφικτή αφού δεν υπάρχει λεπτομερής εικόνα για τις γεωφυσικές συνθήκες κάθε νησιού.

2. Πρέπει να σημειωθεί ότι έως σήμερα διατηρείται σε ασάφεια η συγκεκριμένη εδαφική αρμοδιότητα των ΟΤΑ, ώστε να είναι δυνατή η αξιοποίηση των νησιών με τα οικονομικά και περιβαλλοντικά δεδομένα της κάθε τοπικής κοινωνίας. Με το πρόγραμμα "Ι.Καποδίστριας" η αρμοδιότητα των ΟΤΑ δεν αποσαφηνίζεται σε κάθε παρόμοια περίπτωση. Τούτο θα συνέβαινε μόνο αν χαράσσονταν θαλάσσια όρια της τοπικής αυτοδιοίκησης, έργο δύσκολο βασικά λόγω της κατάτμησης των χωρικών μας υδάτων από διεθνή ύδατα σε όλη την έκταση του Αιγαίου. Ο "Καποδίστριας" προσδιορίζει την εδαφική αρμοδιότητα των ΟΤΑ παραπέμποντας στην παλαιότερη χωροθέτησή τους, η οποία πάντως δεν είχε αντιμετωπίσει το πρόβλημα των θαλάσσιων ορίων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Ανεξάρτητα από το ότι σε ορισμένες περιπτώσεις κατοικούνται από ελάχιστους έστω κατοίκους, τα μικρά νησιά προσφέρονται για πολύπλευρη οικονομική και περιβαλλοντική αξιοποίηση (ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών, ενδεχομένως ήπιων μορφών ενέργειας, υποστήριξη ορισμένων μορφών τουρισμού με την κατασκευή εγκαταστάσεων ελλιμενισμού ιστιοφόρων και μικρών σκαφών κ.λπ.) πέρα από την παραδοσιακή κτηνοτροφική ή αλιευτική εκμετάλλευση). Χαρακτηριστική εν προκειμένω είναι η γνωστή πρωτοβουλία που ανέλαβε την άνοιξη το υπουργείο Αιγαίου για την ανάπτυξη έργων στα μικρά νησιά του Ανατολικού Αιγαίου στο πλαίσιο του κοινοτικού προγράμματος Interreg II. Η πρωτοβουλία αυτή είχε ευρεία δημοσιότητα και φαίνεται προς το παρόν να δυσκολεύεται από αντιρρήσεις των Τούρκων που απευθύνθηκαν σχετικά στην Ε.Ε. Ανεξάρτητα από την προώθηση του εν λόγω προγράμματος (για την οποία ας σημειωθεί ότι υπάρχουν περιθώρια αποτελεσματικής αντιμετώπισης των

δυσκολιών στο πλαίσιο των κοινοτικών οργάνων), η ιδέα στην οποία βασίζεται μπορεί να εμπνεύσει μία ευρύτερη πολιτική πρωτοβουλία.

4. Με την μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης και την δημιουργία των νέων δήμων φαίνεται να εξασφαλίζεται η αναγκαία υποδομή για την “ακτινογράφιση” του περιβάλλοντος των μικρών νησιών. Η ενλόγω δράση πρέπει βέβαια να αναπτυχθεί σε συνεργασία των πλησιέστερων φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες (υπουργεία Ανάπτυξης και Εσωτερικών, Γεωγραφική Υπηρεσία, Λιμενικό Σώμα κ.λπ.).

Αθήνα, 26 Οκτωβρίου 1998

Dis. M(3)/OIT/MikraNisia.doc/27.8.98/p.1-2/md,rp